

BELEIDSPLAN SAMBA

ORANJESTAD - Van de SAMBA (Stichting Alcohol Misbruik Bestrijding Aruba) hebben we het beleidsplan "Verslavingszorg, op naar het jaar 2000" ontvangen. Hierin wordt het hoe, wat en waarom van de stichting omschreven. Het Dagblad voor Aruba zal in enkele artikelen het een en ander van het beleidsplan toelichten.

In 1955 werd op initiatief van een aantal particulieren, die binnen hun praktijk als arts, specialist, politieman en onderwijzer dagelijks met de gevolgen van de aan alcohol verslaafden werden geconfronteerd, de Stichting Alcohol Misbruik Bestrijding Aruba opgericht. Vanuit hun begaanheid met deze verslaafden en hun achterland, meenden zij te moeten zoeken naar oplossingen om het leed van deze mensen te verzachten. Met een gezamenlijke inzet van 50 florin creëerden zij de Stichting in de hoop daarmee een instituut in het leven te hebben geroepen die naar oplossingen voor het door hen geconstateerde probleem zou kunnen zoeken. Het initiatief was er alleen de door de oprichters gesignaleerde problematiek moest nog door de gemeenschap, de machtsdragers, de politiek en de overheid, worden erkend. Bovendien moest een gezamenlijk kader worden gevonden om de gesigneerde problematiek daadwerkelijk op te lossen. Het heeft ongeveer 38 jaar geduurd voor deze erkenning en de bereidheid om het pro-

bleem op te lossen gestalte kregen. Al ging dit in het begin vrij aarzelend, vanwege de onbekendheid met het daadwerkelijke probleem. De groep verslaafden werd veelal voor zwerfers of criminelen aangezien. Een verschijnsel waar alle landen mee te kampen hadden. Dit had tot gevolg dat de Stichting Alcohol Misbruik Bestrijding Aruba (de "Samba") haar kliniek op 1 oktober 1993 kon openen. Deze kliniek, "Clinica Zr. Mimi Ecury", is vernoemd naar zuster Livia (Mimi) Ecury die op tragische wijze kwam te overlijden. Zij was een van de voorvechters van het eerste uur ter verwezelijking van de doelstellingen van de Stichting. Heden is de kliniek niet meer weg te denken uit de Arubaanse gemeenschap. Tegenwoordig kloppen niet alleen de verslaafden op de deur van SAMBA maar ook hun familieleden, relaties, kennissen, werkgevers en in sommige gevallen zelfs de overige overheidsinstanties.

De ziekte en zijn bijzonderheden.

Overmatig gebruik van Alcohol en gebruik van Drugs zal uiteindelijk leiden tot alcohol- en drugsverslaving. Deze verslaving is een ziekte die "Chemical Dependency" wordt genoemd. Aangetoond is dat verslaving een ziekte is met symptomen zoals iedere andere ziekte. Om deze reden is het voor een arts of specialist mogelijk om vast te stellen of een patiënt aan deze ziekte lijdt. Het betreft een chroni-

sche ziekte met een progressief verloop, welke verschillende vormen kan aannemen. Allen gaan zij gepaard met complicaties die na verloop van tijd erger worden. Zaak is dat de ziekte behandeld moet worden zodra deze is vastgesteld. Als gevolg van het gebruik ontstaat eerst de ziekte, waarna andere symptomen volgen, zoals psychische-, sociale- en gedragsstoornissen. Verder is bij verslaafden een normvervaging te constateren die de oorzaak is van een groot gedeelte van de gedragsstoornissen die de verslaafde vertoont. Een andere stoornis is het niet accepteren en toegeven dat men verslaafd is, beter bekend als "denial".

-Denial

Het symptoom "denial" is er de oorzaak van dat niet met zekerheid gezegd kan worden hoe groot het aantal verslaafden is. Niet alle verslaafden zullen zich aanmelden in een vroeg stadium van de ziekte. Bovendien zal als gevolg van dit verschijnsel de verslaafde veelal de raad van zijn arts, specialist of hulpverlener niet op willen volgen om de simpele reden dat hij het verhaal van de mensen niet accepteert. Denial dient daarom bij de behandeling van cliënten direct aangepakt te worden. In feite is de gehele behandeling van verslaving gebaseerd op zelfkennis en acceptatie van de ziekte.

-Behandeling

De behandeling van de ver-

FOUNDATION AGAINST ALCOHOL ABUSE ARUBA

MEIVELD 1-G P.O. BOX 224 O'STAD. ARUBA
TEL/FAX: 20903

slaving richt zich voornamelijk op het teweeg brengen van gedragsveranderingen bij de verslaafde. Vanwege het verbannen worden uit de samenleving als gevolg van de normvervaging die in de loop der tijden is opgetreden, is het belangrijk om de verslaafde de normen en waarden van de omgeving weer bij te brengen. Voorts richt de behandeling van verslaafden zich op het opbouwen van een gezonde familie- en vriendenkring. Een disfunctionele familieband is de bakermat voor het stimuleren van drugsgebruik en overmatig alcoholgebruik. In de loop der tijd is duidelijk geworden dat behandeling niet alleen behandeling van de verslaafde inhoudt, maar zeker ook het betrekken van de familie- en vriendenkring in het behandelingsproces. Het is namelijk zaak dat de verslaafde in een stabiele omgeving terecht komt om zijn soberheid in de toekomst te waarborgen. Buiten de behandeling op het sociale vlak zal

ook aandacht worden besteed aan de gezondheid en de wijze waarop deze gewaarborgd dient te worden. Belangrijker zelfs is het waarom deze leefwijze wordt aangeraden. Gezondheid is eveneens een grote steunpilaar voor het leven in soberheid.

Een laatste punt van aandacht is het groepsgewijs behandelen van de verslaafden. Door groepsgewijs te werk gaan leert de verslaafde opnieuw relaties op te bouwen met anderen en om te gaan met gevoelens die door anderen in hen worden gecreëerd. Zo leert men met emoties om te gaan in plaats van te vluchten voor emoties of confrontaties. Na verloop van tijd zal de verslaafde een stabiel karakter opbouwen waardoor hij stevig in zijn schoenen staat.

Uit : Verslavingszorg
Op naar het jaar 2000
SAMBA.

BELEIDSPLAN SAMBA DEEL II

DE VRAAG

Een van de gevolgen van Alcohol- en Drugsverslaving is het ontwrichten van samenlevingsverbanden. In een samenleving waar families en intermenselijke relaties uiteengerukt worden door de handel in verdovende middelen en het gebruik van Alcohol- en Drugs, zal normvervaging een negatieve invloed hebben op de sociale contacten binnen deze samenleving. Bovendien zal een groei optreden in criminaliteit en een negatieve groei ontstaan op economisch gebied. Het merendeel van de bevollaad, de niet-verslaafden, zal een dergelijke ontwikkeling als gevaar op zich zien afkomen en zich hietegen willen beschermen.

Veel voorkomende vragen hebben betrekking op hulpverlening aan verslaafde familieleden. Men zoekt naar een manier om weer normaal contact te krijgen en normale omgang te vinden met de verslaafde personen. Vaak voelt men zich bedreigt en weet men niet wat te doen tegen het gedrag van de verslaafden. Mensen willen voorgelicht worden over de gevolgen van verslaving en zijn benieuwd naar de behandelingsmogelijkheden.

De vraag die vanuit het volk naar SAMBA toe gesteld wordt is hoe de hulp te verlenen aan de slachtoffers van Alcohol- en Drugsgebruik. Tevens wordt veel om voorlichting gevraagd om te voor-

komen dat de band met de verslaafde verloren gaat. Over het algemeen kan gesteld worden dat de gemiddelde vraag duidt op radeloosheid en angst bij het volk, dat zich uiteindelijk wil kunnen weren.

- Vanuit de Hulpverlenende instantie;
De hulpverlenende instanties op Aruba dienen ook aan verslaafden hun diensten aan te bieden. Door gebrek aan kennis omtrent de ziekte wordt vaak de vraag gesteld waarom dergelijke personen geholpen moeten worden. De verslaafde heeft de verslaving toch aan zichzelf te wijten? Deze opmerking is totaal misplaatst als we weten dat het hier om zieke mensen gaat. Vrij recent werd door het ziekenhuis nog op deze wijze gereageerd, waar men verslaafden liever kwijt dan rijk was. Tegenwoordig zien we dat ook aan de verslaafde hulp wordt geboden doordat kennis omtrent de ziekte is opgedaan. Van o.a. de Dienst Sociale Zaken is ons bekend dat verslaafden niet zonder meer onderstand krijgen. Vaak wordt contact opgenomen met de SAMBA om te kijken wat de toekomstperspectieven zijn en of een dergelijk persoon niet voor opname in de Clinic in aanmerking komt. Zo kennen we gevallen waarin maatschappelijk werkers contact opnemen met het verzoek of de SAMBA een cliënt kan helpen. Dit met het oog op het herstelplan voor een in verval geraakte cliënt. In samenwerking met de maatschap-

pelijk werker zal bekeken worden op welke wijze SAMBA hulp kan verlenen. Na opname in de Clinic zal de maatschappelijk werker reeds een aanvang hebben gemaakt met activiteiten voor herstel van de leefomgeving van de cliënt.

Een stijgende trend heeft ook het aantal ingerekende verslaafden die door de politie voor de keus gesteld worden naar SAMBA of in hechtenis. Helaas moet in veel gevallen de betreffende persoon voor detoxicatie doorgestuurd worden naar het ziekenhuis alvorens iets met de betrokkene te doen is. Kortom, SAMBA wordt op verschillende manieren door hulpverlenende instanties gevraagd om hulp opdat deze instanties eigen werk kunnen uitvoeren.

- Vanuit het Bedrijfsleven

Als we kijken wat de arbeidsproductiviteit van de gemiddelde verslaafde is in verhouding met de productiviteit van een gemiddelde niet-verslaafde zien we dat deze met een kleine 50% daalt. Dit betekent voor een bedrijf dat de productiviteit over het algemeen minder zal worden. Om deze en verzekerings-technische redenen zal een werkgever geen verslaafden in dienst van zijn onderneming nemen.

Regelmatig benaderen werkgevers de SAMBA om hulp te bieden aan verslaafde personeelsleden. In veel gevallen wordt het bedrijf geteisterd

door een opvallend hoog ziekteverzuim of regelmatige afwezigheid van de werknemers. Dit heeft weer invloed op de overige werknemers binnen de onderneming. Uiteindelijk blijkt uit de gesprekken met een werknemer die dit veroorzaakt dat er sprake is van Drugs- of overmatig Alcoholgebruik dat in veel gevallen zelfs als een verslaving kan worden bestempeld. Door in dit geval met de werkgever te overleggen wat voor de betreffende werknemer gedaan kan worden - dit gebeurt overigens op verzoek van de werknemer - kan de verslaafde zijn baan behouden mits hij aan het aangeboden programma meewerkt.

Met name gedurende de laatste zes maanden dat de Clinic draait, zijn er geregeld gesprekken met voornamelijk commerciële ondernemingen die streven naar een "Drug-Free environment". Dit geeft aan dat de vraag naar hulp ook in het bedrijfsleven groot genoemd kan worden.

- Vanuit de Overheid

De vraag vanuit de overheid is veelal gericht op het verstrekken van informatie over de omvang van het probleem op Aruba. Naar het aantal verslaafden binnen onze samenleving is, zoals wij reeds eerder hebben vermeld, nooit onderzoek gedaan. Voor zover ons bekend is er geen

andere instantie op Aruba te vinden die deze gegevens kan verstrekken. In verband met het veld waarop de SAMBA zich bevindt kan gesteld worden dat zijn de organisatie is waar deze gegevens op worden gebaseerd.

Vragen vanuit de Overheid zijn gericht op het te ontwikkelen Drugsbeleid op Aruba. Ons inziens zou in samenwerking met de Medische hulpverlening, de Sociaal Psychiatrische Dienst, de Nationale Drugscoördinator, het Justitiële apparaat, het Centraal Bureau van de Statistiek en de SAMBA een diepgaand onderzoek moeten plaatsvinden naar de grootte van het probleem, de factoren die dit probleem veroorzaken, de invloeden van het probleem op sociaal- en economisch gebied en de aanwezig en te ontwikkelen oplossingsmogelijkheden.

Hiernaast zouden de hulpverlenende organisaties op het gebied van verslavingszorg en Alcohol- en Drugsbestrijding een kostenanalyse moeten maken om aan het te voeren Drugsbeleid een prijskaartje te kunnen hangen. Het beleid zal gericht moeten worden op preventie, voorlichting, hulpverlening en wetgeving. Uit het beleidsplan van de SAMBA "Verslaving, op naar het jaar 2000".